משניות מבוארות

מסֶכֶת עֲרֶכִין פרק ב - ב

קדוֹשׁ אֶלָּא בְּסִמּוּךְ לוֹ אֲצֵל גּוּפוֹ אַף שֶׁטְּעוּתוֹ אֵינוֹ קָדוֹשׁ אֶלָּא בְּסִמּוּךְ לוֹ אֲצֵל גּוּפוֹ וְאֶחָד מִלְּפָנָיו וְאֶחָד מִלְּאַחֲרָיו, **הַתְּשִׁעִיּוּת נָאֱכָל בְּמוּמוֹ** לְבַעֲלֵי הַדְּשָׁנִים **וְהָעֲשִׂירִי מַעֲשַׂר וְאַחַד עֶשֶׂר קְרֵב שְׁלָמִים וּעוֹשֶׂה תְּמוּרָה** כְּמוֹ כָּל הַקֳּדָשִׁים, שֶׁאִם עָשָׂה תְּמוּרָה "וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ" (שם לג, ט) **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר,**

הַתְּשִׁעִיּוּת נָאֱכָל בְּמוּמוֹ, וְהָעֲשִׂירִי מַעֲשַׂר, וְאַחַד עֶשֶׂר קְרֵב שְׁלָמִים וּעוֹשֶׂה תְּמוּרָה. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכִי יֵשׁ תְּמוּרָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה. אָמְרוּ מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר אֵלּוּ הָיָה קָרֵב. קָרָא לַתְּשִׁעִיּוּת וְלָעֲשִׂירִי עֲשִׂירִי וְלָאַחַד עֶשֶׂר עֲשִׂירִי, אֵין אֶחָד עֶשֶׂר מִקְּדָשׁ. זֶה הַכְּלָל, כֹּל שֶׁלֹּא נַעֲקַר שֵׁם עֲשִׂירִי מִמֶּנּוּ, אֵין אֶחָד עֶשֶׂר מִקְּדָשׁ:

מַסֶּכֶת עֲרָכִין

פרק א הַכֹּל מַעֲרִיכִין, וְנַעֲרָכִין, נוֹדְרִים, וְנִדָּרִים, כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים, נָשִׁים וַעֲבָדִים. טְמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס. נוֹדְרִים וְנִדָּרִים וּמַעֲרִיכִין, אֲבָל לֹא נַעֲרָכִין, שֶׁאֵינוֹ נַעֲרָךְ אֶלָּא זָכָר וּדְאִי וּנְקֵבָה וַדָּאִית. חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן, נִדָּרִין וְנַעֲרָכִין, אֲבָל לֹא נוֹדְרִין וְלֹא מַעֲרִיכִין. מִפְּנֵי שֶׁאֵין בְּהֶם דַּעַת. פְּחוּת מִבֶּן חֹדֶשׁ, נִדָּר אֲבָל לֹא נַעֲרָךְ **ב** הַנָּכְרִי, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, נַעֲרָךְ אֲבָל לֹא מַעֲרִיךְ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מַעֲרִיךְ אֲבָל לֹא נַעֲרָךְ. זֶה וְזֶה מוֹדִים, שֶׁנּוֹדְרִין וְנִדָּרִין: **ג** הַגּוֹסֵס, לֹא נִדַּר וְלֹא נַעֲרָךְ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקַבְיָא אוֹמֵר, נַעֲרָךְ, מִפְּנֵי שֶׁדָּמָיו קְצוּבִין (אֲבָל אֵינוֹ נִדָּר, מִפְּנֵי שֶׁאֵין דָּמָיו קְצוּבִין). רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, הַזִּיק, וְנִדַּר וּמַעֲרִיךְ וּמִקְדִּישׁ. וְאִם הַזִּיק, חַיָּב בַּתַּשְׁלוּמִין: **ד** הָאִשָּׁה שֶׁהִיא יוֹצֵאת לְהָרֵג, אֵין מְמַתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד. הָאִשָּׁה שֶׁנִּפְרְחָה, מְמַתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד. הָאִשָּׁה שֶׁנִּפְרְחָה, הַבֵּן בְּעִשָּׂרָה. בְּהֵמָה שֶׁנִּפְרְחָה, אֲסוּרָה בַּהֲנָיָה:

פרק ב אֵין נַעֲרָכִין פְּחוּת מִסֶּלַע, וְלֹא יָתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֶלַע. כֵּיצַד, נָתַן סֶלַע וְהֶעָשִׁיר, אֵינוֹ נוֹתֵן כְּלוּם. פְּחוּת מִסֶּלַע וְהֶעָשִׁיר, נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֶלַע. הָיָה בְּיָדָיו חָמֵשׁ סְלָעִים, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא אֶחָת.

מְצִינוּ טְמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס מַעֲרִיכִין וְלֹא נַעֲרָכִין. **זֶה וְזֶה מוֹדִים שֶׁנּוֹדְרִין וְנִדָּרִין,** דְּהָיְנוּ לְעִנְיַן דָּמֵי עֶרֶךְ, אֲבָל אִם אֵינוֹ אֶלָּא בְּלֵבָבוֹ בְּעֵת שֶׁהוּא מְגַדֵּל שְׂעָרוֹת לְמוּת, **וְהוּא שֶׁהָיָה לְיַהֲרֵג** אוֹתוֹ בְּדִין וּכְבָר הוּחְפְּשׁוּ כָּל אֲפָנֵי זְכוּתוֹ וְלֹא מְצָאוּ, לְפִיכָךְ אֵינוֹ בַּר דָּמִים כְּיָנוּן שֶׁלְּמִיתָה הוּא עוֹמֵד. **לֹא נִדַּר לֹא נַעֲרָךְ.** (שם ח): "וְהָקְעַמְדוּ וגו' וְהַעֲרֻיהוּ אוֹתוֹ", וְהָאִי לָאו בַּר הַעֲמָדָה הוּא וְהַעֲרָכָה הוּא. **וְהַיְינוּ לְיַהֲרֵג,** דִּכְתִיב (שם כז, כט): "כֹּל חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרֵם מִן הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה". **רַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקַבְיָא אוֹמֵר נַעֲרָךְ מִפְּנֵי שֶׁדָּמָיו קְצוּבִין,** וְקָרֵא "כָּל חֵרֶם דָּרוּשׁ לֵיהּ לְדָרְשָׁא אַחֲרִיתָא. וּלְעִנְיַן גּוֹסֵס מוֹדֶה רַבִּי חֲנִינָא דְּלֹא נִדַּר לֹא וְלֹא נַעֲרָךְ (תו"ס), **אֲבָל אֵינוֹ נִדָּר, מִפְּנֵי שֶׁאֵין דָּמָיו קְצוּבִים.** דְּהָא אֵין אָדָם קוֹנֶה שֶׁיִּפְסֹדוּ מְעוּתֵיהּ. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר הַזִּיק** וְהִיוּצֵא מִן הַגּוֹסֵס **וְנִדַּר וּמַעֲרִיךְ וּמִקְדִּישׁ,** וְאִם **הַזִּיק חַיָּב בְּתַשְׁלוּמִין.** וּמִמְּקוֹם שֶׁגִּמְרָא דְּמִנּוֹר מוֹדֶה לְרַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקַבְיָא דְּלֹא נִדַּר וְלֹא מַעֲרִיךְ וְלֹא מִקְדִּישׁ, כִּי פְּלִיגֵי בְּאִם הַזִּיק, תַּנָּא קַמָּא סוֹבֵר דְּתַלְמוּד הַכְּתוּבָה בְּתוֹרָה לְאוֹ כְּתוּבָה בְּשִׁטְרֵי בְּשִׂרֵי דְּמָיָא, וְלָכֵן הָוֵי כְּמַלְוֶה עַל פֶּה דְּמַלְוֶה עַל פֶּה אֵינוֹ גּוֹבֶה מִהֵיוֹרְשֵׁיהוּ. וְרַבִּי יוֹסֵי סְבִירָא לֵיהּ דְּתַלְמוּד הַכְּתוּבָה בְּתוֹרָה כְּתוּבָה בְּשִׁטְרֵי דְּמָיָא, וְלָכֵן הָוֵי כְּמַלְוֶה בְּשִׁטְרֵי גּוֹבֶה מִהֵיוֹרְשֵׁיהוּ, וּלְאַחַר שֶׁתִּקְנוּ חֲכָמֵינוּ דֹּ"ל דְּתַלְמוּד עַל פֶּה מִהֵיוֹרְשֵׁיהוּ, לְכָלֵי עֲלָמָא גּוֹבֶה מִהֵיוֹרְשֵׁיהוּ. **ד) הָאִשָּׁה שֶׁהִיא יוֹצֵאת לִיהָרֵג בְּבֵית דִּין, אֵין מְמַתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד,** דִּכְתִיב (דברים כב, כב): "וּמָצְתָה גַּם שְׁנֵיהֶם" לְרַבּוֹת הַוָּלָד. וּבְרֵ"ן מִסְבְּרִיר: כֵּיוָן שֶׁהִיא מְחֻיֶּבֶת מִיתָה, אֵין מְעַנְּיָן אֶת דִּינָהּ. **יְשָׁבָהּ עַל הַמִּשְׁבֵּר, הַיְינוּ** מְקוֹם מוֹשַׁב הַיּוֹלֶדֶת, **מְמַתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד.** כֵּיוָן שֶׁנְּעֲקַר לְצֵאת כְּגוּפָא דְּאֵמָא, לֹא שְׁנָעֲקַר לְצֵאת כְּגוּפָא דְּאֵמָא. **הָאִשָּׁה שֶׁנִּפְרְחָה נִתְּנִין** הַיְינוּ אוֹתָהּ לְבַתֵּי מִדְרָשׁוֹת לְבַתֵּי מִדְרָשׁוֹת תָּנוּ, גַּלְיָא דַעְתָּהּ לָא נִיחָא לֵהּ דְּתַלְמִידֵי בְּגוּפָהּ, **וְהַיְינוּ** כְּטוּמְלָא דְּפַאֲה מְחַיְּיִם, וּבְלֹא הָכֵי אֲסוּר, שֶׁנִּזְיֵי הַמַּת אֲסוּרִים בְּהַנְאָה. **בְּהֵמָה שֶׁנִּפְרְחָה אֲסוּרָה בְּהַנְאָה,** אֲפִילּוּ שֶׁעֲרָה, דִּכְתִיב (שמות כא, כח): "וְגֹעַל הַשּׁוֹר נָקִי", דְּלָא הָוֵי בְּגוּפָהּ דְּבְהֵמָה שֶׁל בְּלָם.

פרק ב כְּתִיב (ויקרא כז, ג): "וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲזֹר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל", וגו' וכתיב (שם ח): "עַל פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנּוֹדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן". **א) הַגּוֹסֵס, דְּאִינְהוּ עִנְיָנָא דְּמִנּוֹר, אֵינוֹ נוֹתֵן בְּפְחוֹת מִסֶּלַע,** דִּכְתִיב (ויקרא כז, כה): "וְכָל עֶרְכְּךָ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ", כָּל הָעֲרָכִין שֶׁאֶתְּה מַעֲרִיךְ לָא **יָתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֶלַע,** שֶׁהוּא גְּדוֹל שֶׁבַּעֲרָכִין הַכְּתוּבִין בְּתוֹרָה. **כֵּיצַד, נָתַן סֶלַע לְעֶרְכּוֹ,** דְּעָנֵי נִדּוֹן בְּהֶשֵּׂג יָד. **וְהֶעָשִׁיר אַחַר כָּךְ, אֵינוֹ נוֹתֵן** הַיְינוּ אֵינוֹ מוֹסִיף **כְּלוּם** דְּכְבָר יָצָא. אֲבָל הָיָה בְּיָדוֹ **פְּחוֹת מִסֶּלַע,** שֶׁנָּתַן פְּחוֹת מִסֶּלַע, **נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֶלַע,** אִם הוּא בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה, דְּבִנְתִּיבָתָהּ קַפְּמִיהָא קָא יָתֵר עֶרְכּוֹ וְעַדַיִן חַיּוּב הָעֶרֶךְ עָלָיו. וְהַרְוּחוֹסִתּוּ פְּרָשָׁהּ, אֲפִילּוּ נָתַן כָּל מַה שֶׁהָעֲרִיכוּ אוֹתוֹ וְחִסֵּר סֶלַע אֶחָד מִמָּה שֶׁהָעֲרִיכוּ אוֹתוֹ, הַעֲשִׂיר, מִגַּלְגֵּלִין עָלָיו כֹּחַל. עָנִי שֶׁהָעֲרִיךְ עַצְמוֹ הָיָה בְּיָדָיו חָמֵשׁ סְלָעִים, **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא אַחַת.** דְּסָבַר רַבִּי מֵאִיר

משניות מבוארות

מסֶכֶת עֲרָכִין פרק ב

שֶׁעָנוּ יו"ג חֶלְקָיִן שֵׁשׁ בְּכָל חֹדֶשׁ וְחוֹדֶשׁ, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִשֶּׁהוּא מְלֵאִים, וְלִפְעָמִים יִהְיוּ הַמּוֹתְרוֹת שֶׁיַּעֲלוּ בְּדִינֵי פְּחוֹת מִסֶּלַע, וְלֹא לְכָךְ בְּשָׁנָה הַבָּאָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר חֲסָרִים. **שְׁתֵּי הַלֶּחֶם** שֶׁבָּאִים לְקָרְבָּן בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת, **נֶאֱכָלוֹת** בְּיוֹם טוֹב לְאַחַר הַנִּסּוּךְ. **אין פְּחוֹת מִשְּׁנַיִם** יָמִים לְאַחַר אֲפִיָּתָן, דְּהָיְנוּ דְּאֲפָאוּם בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב, וְאֵי נֶאֱכָלוֹת לְשְׁנֵי יָמִים, **וְלֹא יָתֵר עַל שְׁלֹשָׁה.** אִם לֹא הוּא בְּיוֹם רִאשׁוֹן, נֶאֱפָות בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְנֶאֱכָלוֹת לִשְׁלֹשָׁה יָמִים, שֶׁאֵין אֲפִיָּתָן דּוֹחֶה שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב. **לֶחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל עַל פְּחוֹת מִשְּׁנַיִם.** שֶׁהוּא נֶאֱפָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בְּשַׁבָּת הַבָּאָה שֶׁהוּא יוֹם תְּשִׁיעִי לַאֲפִיָּתוֹ, **וְלֹא יָתֵר עַל אַחַד עָשָׂר,** דְּאִם חָל שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְפָנֵי שַׁבָּת, נֶאֱפָה בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּהָיְנוּ בְּיוֹם רְבִיעִי, וְנֶאֱכָל בְּשַׁבָּת הַבָּאָה שֶׁהוּא יוֹם הָאַחַד עָשָׂר לַאֲפִיָּתוֹ. **קִטֹּרֶת הַבְּדָרִים.** אוֹתוֹ אין **פְּחוֹת מִשְּׁנַיִם** מִשְּׁמוֹנָה, דְּהָיְנוּ בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, **שְׁתֵּי הַלֵּילוֹת** הַבָּאִים אַחַר יוֹם הַכִּפּוּרִים, דְּאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ, **וְלֹא יָתֵר עַל שְׁבָעָה.** אין בְּעֶרְכָּן פְּחוּת מִסֶּלַע, אֵין פָּחוּת בְּטוּעָה פְּחוּת מִשְּׁבִעָה, וְלֹא יָתֵר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אֵין בְּגִבְעָנִים פְּחוּת מִשְּׁבוּעַ אֶחָד, וְלֹא יָתֵר עַל שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת. **ב** אין פְּוֹחְתִין מִבְּרֵבָעָה שְׁנָנָה, וְלֹא נִרְאֶה יָתֵר עַל שְׁמוֹנָה. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם הַמְּעֻבָּרִים בְּשָׁנָה, וְלֹא יָתֵר עַל שְׁלֹשָׁה. לֶחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָלוֹת אֵין פְּחוּת מִשְּׁנַיִם, וְלֹא יָתֵר עַל אַחַד עָשָׂר. קָטֹן נְמוּל אֵין פְּחוּת מִשְּׁמוֹנָה, וְלֹא יָתֵר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר: **ג** אין פְּוֹחְתִין מְעֻרָבִים עַל אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. אין פְּוֹחְתִין מִשְּׁנֵי בְּכָלִין, וְלֹא מוֹסִיפִין עַל שִׁשָּׁה. אין פְּוֹחְתִין מִשְּׁנֵי חֲלִילִין, וְלֹא מוֹסִיפִין עַל שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבִשְׁנַיִם עָשָׂר לֹא יָתֵר עַל שִׁבְעָה הַמְּזַבֵּחַ, בְּשִׁחִיטַת פֶּסַח רִאשׁוֹן, וּבִשְׁחִיטַת פֶּסַח שֵׁנִי, וּבְיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבְיוֹם טוֹב שֶׁל עֲצֶרֶת, וּבִשְׁמוֹנָה יְמֵי חֲנֻכָּה, וּלֹא הָיָה מִכָּה בְּאַבּוּב שֶׁל נְחֹשֶׁת אֶלָּא בְּאַבּוּב שֶׁל קָנֶה, מִפְּנֵי שֶׁקּוֹלוֹ עָרֵב. וּלֹא הָיָה מְחַלְּיִם אֶלָּא בְּאַבּוּב יְחִידִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַלְּיִם קָפָה: **ד** וְעַבְדֵּי הַכֹּהֲנִים הָיוּ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, מִשְׁפְּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית בְּצָרְיָא וּבֵית מַאֲמָאנִים הָיוּ מְשַׁיְּאִין לְכָהֳנָה. רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַבְיָא אוֹמֵר בֶּן חֲנִינָא הָיוּ:

אם אינו נוֹתֵן עֶרְכּוֹ הַקָּצוּב בְּתוֹרָה שֶׁקֶל אֶחָד. **וְחַכָּמִים אוֹמְרִים נוֹתֵן אֶת כֻּלּוֹ,** וְרֹ"מ גּוֹרֵס: **כָּל מַה שֶׁבְּיָדוֹ.** וּמֵאִי דִּכְתִיב (שם): "וְכָל עֶרְכְּךָ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ", בְּפָחוֹת שֶׁבָּעֲרָכִין הוּא דְּאָתָא, וְהֵיכָא דְּאִית לֵיהּ כְּסִפֵּי, לֵיהוֹב. בְּדִבְרֵי הַמְּקַנֵּא (שם ח): **"עַל פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנּוֹדֵר", אין בְּעֶרְכָּן פְּחוּת מִסֶּלַע, וְלֹא יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֶלַע.** רָצָה לִסְתֹּם כְּרַבָּנָן, עַיֵּן תּוֹרִ"ט. כֵּיוָן שֶׁמַּגִּיעַ בְּעֶרְכָּן לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹתֵר, מַגִּיעַ אוֹתוֹ דִּינוּם שֶׁאִמְּרוּ בְּדִינֵי הַמְּקַנֵּא וְאֵין יוֹתֵר. סִדֵּר יְמֵי נִדּוּת הָאֲמוּרוֹת בְּתוֹרָה, אִשָּׁה שֶׁרָאֲתָה דָּם מוּגָה שִׁבְעָה יָמִים עַם הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן, וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּלֵעֶרֶב טוֹבְלָת וּטְהֹרָת לְבַעְלָהּ. וְאִפִּילּוּ רָאֲתָה בְּלֵילָה שֶׁל שְׁבִיעִי, מִיּוֹן שֶׁפִּסְקָה לְעֶרֶב, טוֹבְלָת. וּטְהֹרָת לְבַעְלָהּ. וְאִם רָאֲתָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי הֲרֵי זוֹ זָבָה קְטַנָּה. דְּהָיְנוּ בִּרְאִיָּתָהּ אֹתוֹ יוֹם אֶחָד שׁוֹמֶרֶת יוֹם אֶחָד בְּטָהֳרָה כְּנֶגֶד הַיּוֹם שֶׁרָאֲתָה, וּטוֹבְלָת לְעֶרֶב וּטְהוֹרָה, וְכִיוֹצֵא בָּזֶה אִם רָאֲתָה שְׁנֵי יָמִים אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלֹשָׁה יָמִים. הֲוֵי זָבָה גְּדוֹלָה וּבְרִיתָהּ שִׁבְעָה נְקִיִּים וְקָרְבָּן. וְכֵן הַדִּין כָּל אֹתוֹ עֶשֶׂר יָמִים שֶׁאַחַר שִׁבְעָת יְמֵי נִדּוּת. וְאִם מִשֶּׁכָּה יְמֵי זִבָּה חֹדֶשׁ אוֹ שְׁנָה אֵינָהּ חוֹזֶרֶת לִימֵי נִדָּה עַד שֶׁתִּשְׁבַּע שִׁבְעָה נְקִיִּים, יְשַׁבְּהּ שִׁבְעָה נְקִיִּים וְלֹא רָאֲתָה חוֹזֶרֶת לִימֵי נִדָּה כְּתַחִלָּה נִדָּה. וּבְשִׁבְעָה נְקִיִּים שֶׁבְּתוֹךְ אֹתוֹ עֶשֶׂר יוֹם, אִינָהּ חוֹזֶרֶת לִתְחִלָּת אֹתוֹ יוֹם אֵלָּא עַכְרוּ אוֹתָן אֶחָד עֶשֶׂר יוֹם. **אין פְּתַח בְּטוּעָה** שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת אם בִּימֵי נִדָּה מוֹמֶדֶת אוֹ בִּימֵי זִבָּה נוֹשֶׁבֶת וְאֵינָהּ חוֹזֶרֶת לִתְחִלַּת נִדָּה **פְּחוּת מִשִּׁבְעָה** נְקִיִּים. **וְלֹא יָתֵר עַל שִׁבְעָה עָשָׂר.** טוֹעָה שֶׁאָמְרָה הַיּוֹם אֶחָד טָמֵא רְאִיתִי וְאֵינָהּ יוֹדַעַת אם בִּימֵי נִדָּה מוֹמֶדֶת לְמָנוֹת שִׁבְעָה יָמִים, אוֹ בִּימֵי זִבָּה נוֹשֶׁבֶת, וּבְרִיתָהּ לִשְׁמוֹר רַק יוֹם אֶחָד, הַדִּין הוּא שֶׁבְּרִיתָהּ שִׁבְעָה עָשָׂר נְקִיִּים, שֶׁאִם לֹא תִּרְאֶה שִׁבְעָה עָשָׂר יָמִים, חוֹזֶרֶת לְנִדָּתָהּ בְּבַתְּחִלָּה, דְּשָׁמְעָה מִן זֶה שֶׁל נִדָּה הִיא וּטְמֵאָה שִׁבְעָה, וְאַחַר כָּךְ אֵחַד עָשָׂר יְמֵי זִבָּה. אֲבָל אִם תִּרְאֶה בְּיוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר לֹא יָצְתָה מִהַסָּפֵק, דְּיֵשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא יוֹם זֶה שֶׁרָאֲתָה בָּרִאשׁוֹנָה תְּחִלַּת יְמֵי נִדָּה וְיוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר שֶׁלּוֹ יוֹם זִיבָה, וְנִמְצָא שֶׁרָאֲתָה בְּזוֹב וְלֹא בְּנִדָּה. וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא יָצְתָה מִן הַסָּפֵק צְרִיכָה לְהַחְמִיר בְּנִדָּה. שֶׁכְּשֶׁתִּרְאֶה שֵׁת אֹתוֹ יוֹם צְרִיכָה עוֹד לִשְׁמוֹר עוֹד שִׁבְעָה יָמִים שֶׁמָּא בְּנִדָּה הִיא. וְכֵן שִׁבְעָה נְקִיִּים שֶׁבְּתוֹכָן שִׁבְעָה עָשָׂר יָמִים נְקִיִּים, אִם לְהַחְמִיר בְּדִדֵּאי תְּחִלַּת נִדָּה הִיא, וְאִפִּילּוּ תִּרְאֶה שִׁלְשָׁה יָמִים, תִּסְפֹּר וְאֵינָהּ חוֹזֶרֶת לְטוּמְאָתָהּ הִיא. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמִים בְּמַסֶּכֶת נִדָּה (סז, א): בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַחְמִירוּ עַל עַצְמָן שֶׁלֹּא רוֹאוֹת סִפֹּת לִיּוֹם בְּתוֹרַת נְקִיִּים עַד שֶׁתִּשְׁבַּע שִׁבְעָה נְקִיִּים כָּל הַסְּפֵקוֹת. **אין בְּגִבְעָנִים פְּחוּת מִשְּׁבוּעַ אֶחָד,** דְּהָיְנוּ נֶגֶע שֶׁצְּרִיךְ לְהַסְגִּירוֹ, אין יוֹצֵא מִידֵי סִפְקוֹ בְּפָחוֹת מִשְּׁבוּעַ אֶחָד **וְלֹא יָתֵר עַל שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת.** דְּהָיְנוּ בְּנִגְעֵי בָּתִּים יְכוֹל לְהַיּוֹת הַסְּגֵר עַד שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת. שֶׁאִם עָמַד בְּעִנְיָנוֹ שְׁבוּעַ אֶחָד, קוֹצֵה הָאֲבָנִים וְיָחֵם וְנוֹתֵן לוֹ שְׁבוּעַ שֵׁנִי, וְאִם עָמַד בְּעִנְיָנוֹ שֵׁנִיָּה, קוֹצֵה עוֹד פַּעַם וְנוֹתֵן לוֹ שְׁבוּעַ שְׁלִישִׁי, דִּכְתִיב (ויקרא יד, מד מה): "וּבָא הַכֹּהֵן" (אם לא יבא). עַיֵּין בְּרַע"ב. חִדּוּשׁ הַלְּבָנוֹן הוא כ"ט יו"ר כ' שעות תשצ"ג חֵלֶק שָׁעָה. הֵיינוּ שִׁבְעָה שֶׁא אֶלֶף וּשְׁמוֹנִים (תתר"ן) חֲלָקִים. תשצ"ג חֲלָקִים הם אַרְבָּעִים וְאַרְבַּע דְּקוֹת וְעוֹד חֵלֶק מִשְּׁמוֹנָה עָשָׂר בְּדָקָה. 1844=792-1. בְּזְמַן הַבַּיִת הָיוּ מְמַדְּדִים שֶׁל יָד הָרִאשָׁה, שֶׁהֵעִידוּ עֵדִים שֶׁרָאוּ מוֹלֵד הַלְּבָנוֹן בְּדַי אֶלֶף, יוֹצֵא שְׁחוֹר אֶחָד הִיָּה שֶׁל כ"ט וּם וּחֹדֶשׁ אֶחָד הָיָה שֶׁל כ' יום. שֶׁל כ' יום נִקְרָא חֹדֶשׁ מְעֻבָּר. **ב) אין פְּוֹחְתִין מִאַרְבָּעָה חֲדָשִׁים הַמְעֻבָּרִים בְּשָׁנָה,** דְּלֹא עֲבַדִּינָן טְפֵי מִשְּׁמוֹנָה חֲדָשִׁים. **וְלֹא נִרְאֶה לְחֻמָּרִים לְעֻבָּר יוֹתֵר עַל שְׁמוֹנָה.** דִּבְדִין הוּא שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲדָשִׁי הַשָּׁנָה אֶחָד מְלֵא וְאֶחָד חָסֵר, אֶלָּא מִפְּנֵי יִתְרוֹן שְׁתֵּי חֶלְקֵי